

17 Porta për Turizëm

Gates for tourism

Y17

Autor:
Organizata për Kulturë dhe Edukim KultUS

Falënderim i veçantë shkon për Shoqatën e Intelektualëve Jakova për mbështetjen e tyre në botimin e katalogut (udhëzuesi turistik) për 17 fshatrat turistik të Komunës së Gjakovës.

©Të gjitha të drejtat autoriale në këtë botim i takojnë
Organizatës për Kulturë dhe Edukim – KULTUS

Qershor, 2025

Për më shumë informacione rreth organizatës vizitoni faqen tonë të internetit <https://kultus.org/> faqen tonë në Facebook, ose na kontaktoni direkt me kërkesat tuaja përmes email-it ojqkultus@gmail.com

TABELA E PËRMBAJTJES

01 Cërmjani

Turizëm Natyror, Turizëm Kulturor
Turizëm i "errët" Hiking

02 Rogovë

Turizëm Natyror, Turizëm Kulturor
Turizëm i 'errët' Rekreacion

03 Radoniqi

Turizëm Natyror, Kamping, Çiklizëm

04 Kusar

Turizëm Rural , Turizëm Kulturor
Turizëm Spelologjik, Turizëm Gastronomik

05 Mejë

Turizëm i "errët"

06 Pjetërshan

Turizëm Rural , Turizëm Kulturor
Tregu i Krishtlindjeve

07 Bishtazhin

Turizëm Kulturor, Tregu i Krishtlindjeve

08 Nivokaz

Turizëm Kulturor, Turizëm rural
Turizëm enologjik , Degustim

TABELA E PËRMBAJTJES

09 Firzë

Turizëm Natyror, Turizëm Gastronomik, Ecje dhe Rekreacion

10 Molliq

Turizëm Natyror, Turizëm Kulturor
Hiking, Turizëm Gastronomik

11 Batushë & Koshare

Turizëm Natyror, Turizëm Kulturor, Turizëm i 'errët'
Hiking

12 Fshaj

Turizëm Natyror, Rekreacion

13 Shishman

Turizëm Rural, Turizëm Kulturor

14 Gërçinë

Turizëm Kulturor, Turizëm Rural, Turizëm Spelologjik
Turizëm natyror, Hiking

15 Babaj i Bokës

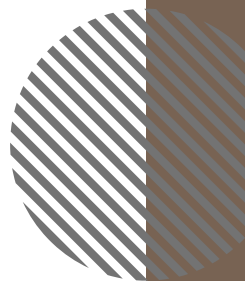
Turizëm Rural, Turizëm Kulturor, Turizëm
Gastronomik

16 Novosellë e Epërme

Turizëm Rural, Turizëm Kulturor

17 Hereç

Turizëm Gastronomik, Turizëm Kulturor, Hiking

01 CËRMJANI

Cërmjani është fshat i cili gjendet në pjesën verilindore, 12 km nga qyteti i Gjakovës. Fshati nga censusi i popullsisë në vitin 2011 kishte 1,141 banorë, aktualisht fshati ka 871 banorë. Fshati Cërmjan është fshat i tipit të shpërndarë, ndërsa për nga konfiguracioni i relievit është fshat i tipit kodrinor. Ky fshat është jo vetëm qendër për trevën e Dushkajës, por njëkohësisht fshati kryesor në zhvillimin e aktiviteteve kulturore në përgjithësi.

SI SHKOHET DERI NË CËRMJAN?

Për shkak të territorit të tij të gjerë, fshati është lehtësisht i arritshëm dhe shtrihet përgjatë disa akseve rrugore. Nga qyteti i Gjakovës, fshati mund të arrihet përmes linjave të autobusit që shkojnë direkt nga Gjakova për Cërmjan apo edhe nëpërmjet linjave tjera për fshatra më të thella si fshati Gërgoc apo Shqiponjë (ish Jabllanicë). Nga Prishtina, po ashtu linjat e autobusit mund të ju sjellin deri në disa pjesë të skajshme të fshatit nga ku duhet një vozitje e shkurtë deri në qendër të fshatit.

ÇKA DUHET TË VIZITOHET?

SUKA E CËRMJANIT, PEIZAZH KULTUROR

Suka e Cërmjanit është pika më e lartë në fshat, rreth 500 metra në lartësi mbidetare. Suka e Cërmjanit ofron mundësi të shumta në aspektin turistik. Deri në majë arrihet në dy mënyra, përmes rrugës së asfaltuar apo përmes ecjes (hikingut) nëpër një shteg afërisht 3.5 km të gjatë. Ngjitja deri në majë ofron mundësi të shumta për të parë kafshë të egra si dhe një pamje magjepsë 360 shkallë të gjithë rajonit të Dukagjinit dhe një pamje të plotë të liqenit të Dukagjinit (Radoniqit).

ÇFARË MUND TË SHOHIM TJERËT NË CËRMJAN?

Në listë e monumenteve që ia vlen të vizitohet është edhe xhamia e Dervish Brahimit, e cila vlerësohet të jetë 300 vjet e vjetër. Po ashtu në oborrin e kësaj xhamie ka gjurmë të vjetra të varrezave.

ATRAKSIONE TJERA:

Shtëpia në lis, si pjesë e përjetimit në fshatin Cërmjan është një element i rëndësishëm që të shihet, duke ofruar një përvojë interesante. Kjo shtëpi ndodhet pak metra në distancë nga xhamia e vjetër e Dervish Brahimit.

Përpos pamjes së bukur që ofron, kjo pikë ofron mundësinë të vizitohen objektet e kultit që ndodhen në majën e saj, xhaminë dhe tyrben. Po ashtu në majë në afërsi të këtyre objekteve mund të keni mundësi të shihni edhe varrezat dhe të dëgjoni për mitin e Betejës së Sukës dhe varrezave të shëhidëve.

Për të interesuarit dhe kuriozët nga fusha e arkeologjisë dhe kulturës, në majën e kodrës mund të shohim gjurmët e fortifikatës, gjurmët e së cilës datojnë nga Periudha e Hekurit. Kulmin e zhvillimit të saj e pati gjatë shekujve IV-V pas Krishtit.

TURIZËM I ERRËT

Stacioni policor në qendër të fshatit vazhdon të mbetet si një monument kujtese për torturat dhe dhunën e ushtruar gjatë viteve të '90-ta.

Ky stacion u dogj pas përfundimit të luftës së vitit 1999.

Pranë rrugës Gjakovë-Prishtinë, ndodhën edhe disa objekte të cilat janë ndër objektet e fundit të cilat mbajnë gjurmë të dukshme të luftës dhe represionit që kanë përjetuar banorët në gjatë luftës së vitit 1998-1999.

02 RADONIQ

Fshati Radoniq është lokacion i njohur në komunën e Gjakovës, pasi në këtë lokalitet ndodhet Liqeni i Radoniqit (Liqeni i Dukagjinit). Radoniqi si toponim është një relikte kujtese, ky ishte emri i fshatit të dikurshëm që ishte në këtë lokalitet gjerë në fillim të viteve të '80-ta. Rrënojat e fshatit të përmytur ndodhën akoma nën ujë dhe gjatë periudhave të thatësisë, ato dalin në sipërfaqe. Ky lokacion turistik ofron mundësi të shumta që lidhen me natyrën dhe eksplorimin.

SI SHKOHET:

Liqeni i Radoniqit është 9 km nga qyteti, qasja nuk është e vështirë, pasi rrugët janë të asfaltuara dhe janë disa rrugë që mund të ndiqen deri te liqeni. Aktualisht nuk ka transport publik të organizuar, të vetmet mënyra janë veturat personale apo me qira ose përmes taksisë.

DISA FAKTE PËR LIQENIN:

- Liqeni i Radoniqit është liqeni i dytë më i madh në Kosovë, me sipërfaqe 5.6km²;
- Kapaciteti i pendës së tij është 113 milion m³ ujë;
- Lartësia mbidetare është 452 metra

Rrënojat e shtëpive të fshatit

Mundësitë:

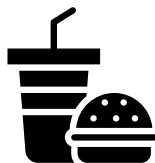
• Ecje në natyrë, përgjatë pendës së liqenit;

Eksplorim në natyrën përreth liqenit;

Kamping

Ushqim Pije dhe Relax

Qëndrimi dhe Akomodimi

Hoteli dhe Restorant “Liqeni i Dukagjinit” është i vetmi hotel dhe restorant që operon në këtë pjesë. Në pjesën e restorantit mund të gjeni ushqime nga kuzhina tradicionale dhe variacione të ushqimeve tjera. Gjithashtu hoteli ofron dhoma me pamje nga liqeni. Shërbimet e këtij biznesi janë të listuar në Trip Advisor dhe po ashtu mund të bëni rezervime përmes platformës Booking.com

3 ROGOVË

Fshati Rogovë është ndër fshatrat më të mëdhenjë të komunës së Gjakovës, sipas censurit të vitit 2024, fshati ka 3648 banorë. Ndodhet rreth 15 km nga qyteti i Gjakovës dhe shtrihet përbri magjistrales Gjakovë-Prizren. Fshati është i ndërtuar buzë lumit Drini i Bardhë, dhe paraqet fshatin qendror për rajonin e Hasit të Gjakovës. Rogova është fshat i cili mban gjurmë të banimit që nga periudha e parahistorisë, me theks të veçantë është gjetja e Nekropolit tumular që daton nga periudha e parahistorisë. Rogova ofron mundësi të shumta mes natyrës dhe historisë, si dhe mikëpritjes së ngrohtë që ofrohet.

Si shkohet:

Për të arritur deri në fshatin Rogovë, mund të përdorni autobusët e linjës Gjakovë-Prizren, e që deri në fshatin Rogovë merr afërsisht 20 minuta kohë. Në kilometrin e 15të, në anën e djathtë do të ju shfaqet fshati Rogovë.

Turi kulturor mund të filloj në zemër të fshatit me Xhaminë e Hasan Begut e cilat daton nga shekulli XVI, e që ndodhet në zemër të fshatit. Të gjitha pikat tjera janë lehtë të arritshme nga kjo pjesë.

Pak metra më tutje mund të vizitoni Kullën e vjetër të Ymer Pogës, kullë kjo që daton para ndërtimit të xhamisë dhe paraqet një nga kullat më të vjetra në tërë Rrafshin e Dukagjinit.

Turizëm i Errët

Në Rogovë mund të shihni gjurmë të luftës së vitit 1999, ku në fshat ruhet akoma vetura në të cilën u ekzekutuan 21 persona, të cilët u zunë në pritë dhe u vranë në këtë fshat.

Kulturë, histori dhe natyrë

Kulla e Ymer Pogës: është ndër kullat më të vjetra aktualisht në tërë Rrafshin e Dukagjinit. Kulla e Ymer Pogës është ndërtuar në shekullin XVI (1578) dhe besohet që në të kanë qëndruar punëtorët që morën pjesë në ndërtimin e xhamisë së fshatit. Kulla ka tre kate dhe si rrallë herë pjesa e kulmit dhe katit të tretë është e ndërtuar prej tullës së argjilës.

Kulla e Ethem Godenit është ndërtuar në vitin 1872, është kullë e stilit arkitektonik shqiptarë. Kjo kullë të ofron një përjetim autentik të arkitekturës dhe kulturës së banimit.

Xhamia e Hasan Pashës është ndërtuar në vitin 1580 nga Hasan Pasha i cili ishte i lindur po në këtë fshat. Xhamia dhe mejtepi janë të ndërtuara komplet nga guri. Në oborrin e xhamisë dhe si në pjesë të shumta të fshatit ndodhen nishanë dhe gurë të varreve, qoftë nga periudha osmane dhe periudha më të hershme. Xhamia e fshatit u shkatërrua gjatë luftës së fundit të vitit 1999.

Varrezat e vjetra janë pjesë e rëndësishme e kulturës arkaike të fshatit.

Në këtë fshat janë gjetur edhe varrezat tumulare ilire.

Qarret ('Vaskat')

Vaskat apo Qarret janë një atraksion i njohur lokal për qëndrim dhe not gjatë periudhës së verës. Ky atraksion ndodhet në lumin Drini i Bardhë. Po ashtu për të gjithë të apasionuarit për peshkim apo për kamping, qëndrimi në afërsi të lumit Drini i Bardhë mund të jetë një vend i këndshëm.

KUSAR

Fshati Kusar është fshat i tipit kodrinoro-malor, rrëzë malit të Pashtrikut. Kusari gjendet rreth 9 km në jug të qytetit të Gjakovës. Fshati ndahet në Kusarin e poshtëm dhe Kusarin e epërm, me një popullsi rreth 120 banorë. Zona e fshatit Kusar, është lokalitet i njohur arkeologjik, i cili përmban gjurmë që nga antikiteti i hershëm. Në këtë fshat është lokalizuar vendbanimi i quajtur "Hisarë" i cili daton nga shekulli IV-VI. Po ashtu gjurmë të hershme të banimit janë dëshmuar edhe në atraksionin tjetër, atë të "Shpellës së Kusarit".

Si shkohet deri në fshat?

Deri në fshat mund të shkohet me veturë personale që zakonisht merr 15-20 minuta. Nëse dëshironi të përdorni transportin publik, ju mund të përdorni linjën Gjakovë-Dol dhe nga aty janë pak minuta deri në fshatin Kusar. Në kushte të mira atmosferike e për të shijuar pamjen e mirë, mund të përdorni edhe biçikletën si mjet të transportit.

SHPELLA E KUSARËVE

Një nga atraksionet më të popullarizuara të këtij fshati është "Shpella e Kusarëve", një shpellë e cila ka tri hyrje, një oborr dhe është në dy kate. Shpella mendohet të ketë më shumë hyrje dhe në disa pjesë të brendshme.

Ju mund të eksploroni edhe gurrën e ujit e cila gjarpëron në thellësitë shkëmbore. Kjo shpellë përmban një kombinim të jashtëzakonshëm të natyrës dhe historisë, pasi që është dëshmuar të jetë e banuar që në parahistori.

Pak metra më tej ndodhet edhe Shpella e Qirave si një atraksion i lidhur me Shpellën e Kusarëve. Pra, këto monumente natyrore janë atraksione për spelologët, të apasionuarit pas natyrës dhe eksplorimit. Prandaj, kjo është një mundësi e shkëlqyer për të shijuar natyrën dhe mrekullitë e saj.

TURIZËM NATYROR

Në thellësi të fshatit, ndodhet atraksioni tjetër që tek banorët e fshatit njihet si “Currilat”. Nga burimi i ujit, në terrenin shkëmbor janë formuar basene të vogla të ujit. Banorët lokal gjatë stinës së nxehët i kanë shfrytëzuar për not, kjo mund të jetë një mundësi e mirë që të provoni edhe notin në basenet natyrale. Nëse shkoni nga fshati keni një distancë rreth 800 metra që përshkohen zakonisht me ecje, ndërsa nëse merrni shtigjet nga parku i Shkugzës, ju duhet të përshkoni një distancë rreth 5km.

MUNDËSITË E HIKINGUT

Një mundësi e mirë për të apasionuarit e hikingut dhe ecjes në natyrë, është që nga fshati të vazhdohet të ndiqet rruga për në Majën e Kunorave. Për gjatë rrugës mund të keni mundësi të shihni lokacionin e njohur si “Guri i Kishës”, ku mund të ju ofrohet një pamje panoramike e zonës e në distancë të largët edhe e qytetit. Pas 10 km ju do të jeni në lokacionin e njohur si Stanet e Golajve.

Nga kjo pikë distanca për të vazhduar deri në majë të malit është afërsisht 2.5 km apo rreth 1:30 min ecje. Deri në këtë pikë keni arritur në një lartësi mbidetare rreth 1500 m/lmd.

Përpos shijimit të natyrës, ecjes dhe mundësisë për kamping, mund të eksploroni edhe Shpellën e Tri Dritarëve si dhe stanet e bukura të cilat ruajnë kujtesën e bjeshktarisë në këtë zonë.

NJË TOUR NË KUZHINËN LOKALE

Në këtë fshat mund të gjeni dy restorante të cilat kanë koncept agroturistik, dhe ofrojnë mundësinë të shijohen ushqime tradicionale.

Gurët e Trojeve – është një restorant me një arkitekturë unike dhe një pamje piktoreske të natyrës përreth. Në të mund të shijoni ushqime tradicionale të krijuara nga produkte të freskëta.

Në të mund të gjeni edhe produkte tjera lokale dhe tradicionale e veçmas rakitë (si pije tradicionale) dhe dekoret e ndryshme që janë me motive kombëtare.

Sofra e Zanave– është tjetër restorant me koncept agro në këtë zonë. Po ashtu në këtë restorant mund të shërbeheni me ushqimet tradicionale dhe të shoqëroheni nga një pamje panoramike të të gjithë zonës së rrafshit duke qenë se restoranti ndodhet në majë të një kodre.

05 MEJË

Fshati Mejë është rreth 2.5 km në jugperëndim të qytetit të Gjakovës. Fshati aktualisht ka 285 banorë. Fshati është i shtrirë në një lëndinë, pra dominon terreni fushor e që në të gjarpëron lumi i Erenikut.

Si shkohet deri në Mejë?

Ju mund të përdorni secilin transport nga Gjakova për Junik apo për fshatra tjerë. Mirëpo përpos autobusit, ju mund të përdorni biçikletën, pasi që distanca është e shkurtër dhe mund të përjetoni disa atraksione të qytetit gjatë rrugës si: Katedralen e Gjakovës, Urën e Tabakëve, Tyrbën e Tahir Efendisë dhe më pas të merrni drejtimin për në fshatin Mejë, i cili shtrihet në afërsi të rrugës kryesore Gjakovë-Bajram Curr.

Meja, një vizitë në histori

Meja është një fshat i cili do t'ju mundësoj të udhëtoni në historinë e re dhe të trishtë që ka përjetuar i gjithë komuniteti nga rajoni i Gjakovës dhe më gjerë. Më 27 prill të vitit 1999, në këtë fshat ndodhi masakra më e madhe në Kosovë, ku u ekzekutuan 377 viktima civile. Sot mund të vizitoni kompleksin memorial si formë e kujtesës për ngjarjen më të përgjakshme të luftës së vitit 1998-1999.

"Simbolika" e sakrificës

Në afërsi të kompleksit mund të vizitoni gurin e Nënës Pashkë, një simbol i flijimit në shenjë të dashurisë dhe të vuajtjes që ka përjetuar kjo nënë. Në vitin 2003, Pashkë Krasniqi, dogji veten pas varrimit të dy djemve të saj të cilët ishin vrarë në ngjarjen e Mejës.

06 PJETËRSHAN

Pjetërshani është fshat i vogël në jug të qyteti të Gjakovës rreth 10 km nga qyteti i Gjakovës. Fshati ka 147 banorë. Fshati shtrihet në afërsi të maleve të Pashtrikut, duke e bërë pamjen e fshatit tejet të bukur. Fshati ka qenë i banuar që herët, dëshmitë më të dukshme, janë artefaktet e Kishës Mesjetare të Pjetërshanit.

Si shkohet deri në Pjetërshan?

Mundësitë për shkuar deri në Pjetërshan nuk janë të shumta, ju mund të përdorni linjën e autobusit Gjakovë- Dol. Nëse doni ta evitoni përdorimin e makinës, mund të përdorni edhe biçikletën, duke ju mundësuar të që përjetoni natyrën e bukur gjerë në fshat.

RRUGËS PËR PJETËRSHAN

Ju ftojme që gjatë rrugës deri të fshati Pjetërshan, të ndaleni të shikoni një zonë interesante të arkeologjisë, Kishën e Raçës. Një monument i cili daton nga shekulli V.

Ndonëse monumenti nuk është nxjerrë në pah, për të gjithë të apasionuarit në pjesën e arkeologjisë dhe të kulturës së vjetër, është një mundësi e mirë për të parë një zonë të pasur me artefakte. Ndonëse ndodhet në fshatin Raçë, është fare pak km nga fshati Pjetërshan.

PERIUDHA MË E MIRË PËR TË SHIJUAR PJETËRSHANIN

Tregu i Krishtlindjes:

Periudha e pranverës dhe dimrit janë dy periudhat më të mira për të vizituar fshatin Pjetërshan.

Në vigjile të Krishtlindjeve në ambientet përreth kishës së fshatit, organizohet tregu i Krishtlindjeve, ku ekspozohen produkte të ndryshme si prodhime lokale dhe punime tjera.

MUNDËSITË TJERA:

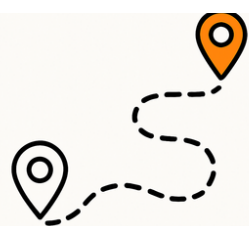
TURIZËM KULTUROR- KISHA MESJETARE E PJETËRSHANIT, LOKALITET I VJETËR

ECJE NË NATYRË

ÇIKLIZËM

EKOTURIZËM

Si shkohet në Bishtazhin?

Për të shkuar në Bishtazhin, ju mund të merrni autobusë të linjës Gjakovë-Prizren apo autobusë të linjës Gjakovë-Demjan. Zakonisht udhëtimi me autobusë merr afërsisht 15 minuta. Transporti për të shkuar në fshat është i rregullt, afërsisht çdo 30 minuta mund të gjeni transport.

Bishtazhini është fshat i cili ndodhet afërsisht 9 km nga komuna e Gjakovës, i cili shtrihet pranë rrugës magjistrale Gjakovë-Prizren. Fshati Bishtazhin shtrihet buzë lumit Erenik, një nga lumenjtë më të rëndësishëm të komunës së Gjakovës. Fshati ka një popullsi prej 317 banorësh.

Cilat janë atraksionet kryesore në Bishtazhin?

Buzë rrugës kryesore shtrihet Ura e Terzive. Ju do të keni rastin të vizitoni urën më të gjatë me harqe të ndërtuar nga shekulli XVI. Ura ka gjatësi prej 192.8 metra dhe është e përbërë nga 11 harqe dhe 10 qemere (shkarkuese). Ura e cila u ndërtua nga esnafi i Terzive është jo vetëm një monument i rëndësishëm arkitektonik dhe infrastrukturor për kohën por edhe një vepër e solidaritetit shoqëror, i zhvilluar nga organizata zejtare të kohës.

Kisha e Zonjës Rruzare

Kisha e Zonjës Rruzare është objekti kryesor fetar dhe i cili mbanë të organizuar komunitetin në këtë fshat. Kisha e fshatit përbën një objekt me arkitekturë moderne e ndërtuar në vitin 2000. Objekti i kishës është një vatër e organizimit dhe e veprimit të komunitetit.

Për të gjithë ata që duan të shohin detaje:

Një mundësi e mirë për ata që dëshirojnë të shohin detaje është vitrazhi i cili ndodhet brenda ambienteve të kishës. Kjo formë e artit është i kombinuar ndërmjet motiveve religjioze dhe atyre kombëtare.

Vizitë tregut të Krishtlindjes

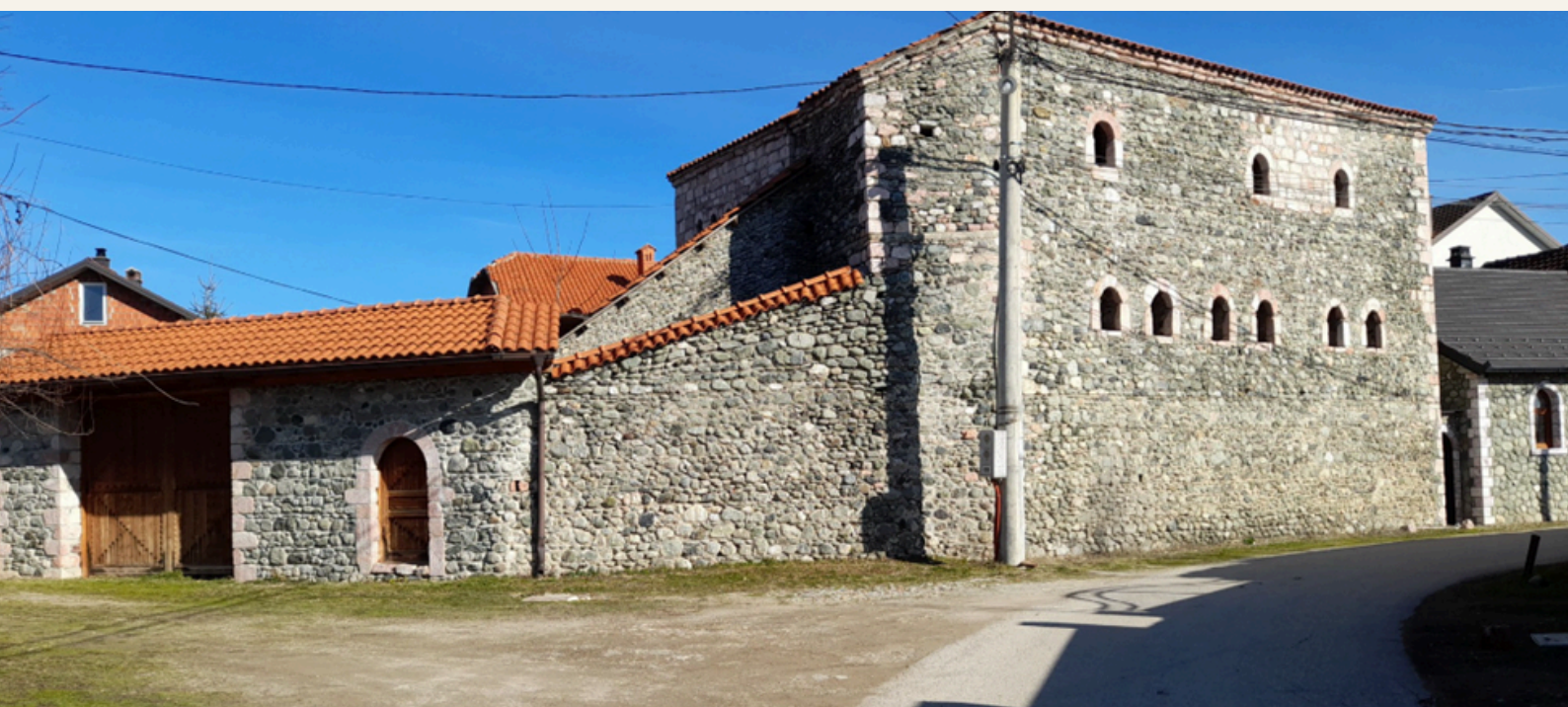
Periudha në vigjilje të Krishtlindjeve gjerë në javën e parë pas vitit të ri është periudha më e mirë për të parë fshatin Bishtazhin. Fshati merr një pamje të jashtëzakonshme nga dekorimi që organizohet nga banorët lokal dhe aty përgjatë kësaj periudhe në ambientet përreth kishës organizohet një treg i vogël Krishtlindjesh, ku mund të provoni pije të nxehta, verë dhe rakinë si produkte lokale.

8 Nivokazi

Nivokazi është fshat që shtrihet rreth 20 km në veriperëndim të Gjakovës. Nivokazi shtrihet në anën e djathtë të lumit Erenik, dhe është fshat fushor i tipit të grumbulluar, me 467 banorë. Nivokazi ka një traditë të gjatë të banimit, dëshmi e kësaj është lokaliteti **'Kishëzat e Nivokazit'**. Nivokazi si lokalitet përmendet në defterin kadastral të Sanxhakut të Shkodrës të vitit 1485, ku numëronte 28 shtëpi.

Si shkohet deri në Nivokaz?

Për të shkuar deri në fshatin Nivokaz ju duhet të merrni autobusin e linjës Gjakovë–Nivokaz. Zakonisht udhëtimi zgjatë afërsisht 20–30 minuta.

Çfarë turizmi mund të bëjmë në Nivokaz?

- Turizëm Kulturor
- Turizëm Enologjik
- Turizëm rural

Turizëm Kulturor dhe Rural

Kulla e Isuf Sadikut: Është kullë trekatëshe me material të gurit, e cila daton që nga shekulli XIX. Stili i ndërtimit është i tipik me gurë lumi të pa gdhendur. Unike për këtë kullë është “dysheklëku” i cili është i krijuar me gurë të latuar.

Kulla e Hysen Hajdarit

Mendohet të jetë ndërtuar në fillim të shek. XIX dhe që nga koha e ndërtimit ka pasur funksion banimi deri në vitin 1999 kur edhe është braktisur nga familjarët për tu zhvendosur në shtëpinë e re të ndërtuar në oborrin e kullës. Që atëherë kulla ka mbetur e pabanuar dhe pa përkujdesje.

Dëgjoni historinë e Kullës dhe të familjes 117 anëtarsh

Kulla e Sadik Nivokazit është një ansambël i lidhur edhe me teqenë e Shejh Hazirit. Dikur në brendësinë e kullës ishte e integruar edhe teqeja, i cili ishte vend i takimeve dhe i riteve të ndryshme religjioze. Sipas gojëdhënave familjare vjetërsia e kullës vlerësohet të jetë rreth 230 vjet.

Kulla përmban edhe një histori unike, në këtë kullë ka banuar dhe funksionuar familja Nivokazi, e cila ka qenë e njohur si ndër familjet më të mëdha, ku në këtë bashkësi kanë funksionuar 117 anëtarë.

Turizëm Enologjik dhe Degustim

Në fshatin Nivokaz ndodhet një nga distileritë më të njohura dhe cilësore në tregun e Kosovës, “Vidasus”. Për të gjithë të apasionuarit për të provuar shijet unike të likereve, “Vidasusi” është një nga opsionet më të mira për vizitorët.

Kjo distileri ofron shije të veçanta të prodhuara nga produkte natyrale të zonës përreth. Disa nga produktet më unike që mund të hasen janë: *gjini*, *vodka* dhe *likerë të tjerë* që përpos degustimit të tyre, ju mund të shihni nga afër procesin e përpunimit të produkteve natyrore drejt shijeve unike.

Brendi “Vidasus” është një përzierje e aspekteve tradicionale dhe shijeve unike të nxjerra nga produkte bio të zonës.

Degustimi është një nga mënyrat më të mira për të përjetuar këtë ambient dhe produktet e veçanta që ofron. Degustimi i likereve në këtë distileri është nga opsionet e vetme që ofrohen jo vetëm në tërë komunën por edhe në Kosovë.

09 Firzë

Firza është fshat në afërsi të Gjakovës, saktësisht 3 km në jugperëndim të Gjakovës. Sipas regjistrimit të vitit 2024, Firza numëronte 366 banorë. Fshati është i tipit të shpërndarë, ndërsa në këtë fshatë kalon lumi Shlepica. Fshati është i karakterizuar me lugina dhe kodrina sa i takon terrenit.

SI SHKOHET DERI NË FIRZË?

Duke qenë se distanca është e shkurtër nga qyteti, janë disa mundësi se si mund të shkoni deri në Firzë. Preferohet të ecni t drejt fshatit ku afër gjendet parku i Shkugzës. Varianti i dytë dhe më i përshtatshëm është të përdorni biçikletën për të vizituar të gjithë zonën, me qenë se ky fshat ofron mundësi të jashtëzakonshme edhe për çiklizëm.

ÇFARË TË BËJMË NË FIRZË?

Periudha më e mirë për të vizituar fshatin është periudha pranverë-verë. Sidomos periudha e verës, pasi në këtë fshat aktivizohen shumë lokale që ofrojnë ambiente të këndshme për relaks gjatë ditës dhe për të shijuar një jetë aktive të natës.

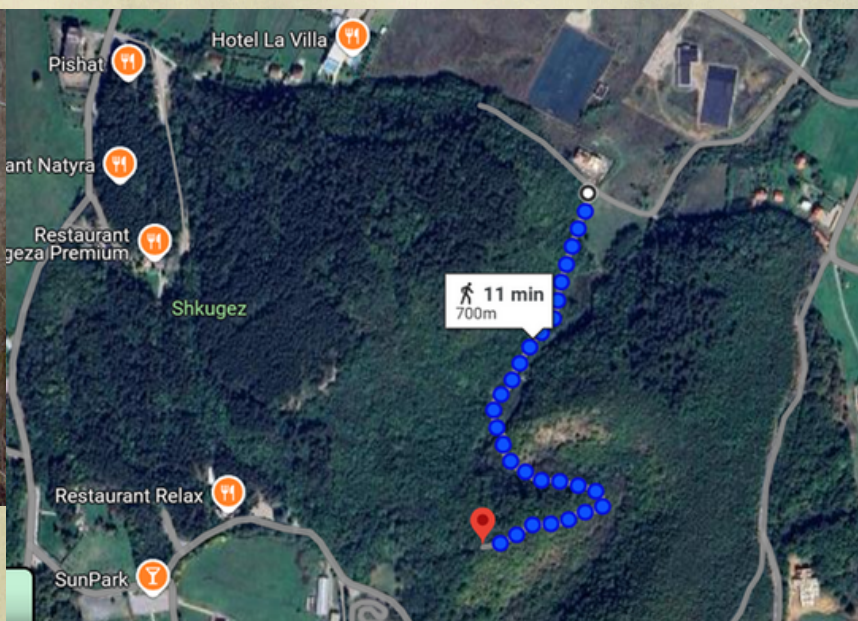
EKOTURIZMI:

Në fshatin Firzë ndodhet një nga parqet kryesore të komunës së Gjakovës, parku i Shkugzës, që njëkohësisht është një peizazh i mbrojtur. Sipërfaqja e peizazhit të mbrojtur konsiderohet rreth 70 hektarë. Përgjatë parkut dhe të zonës përreth keni shumë shtigje për ecje dhe të shijoni ambientet me pisha dhe zonat fushore që shtrihet përgjatë fshatit

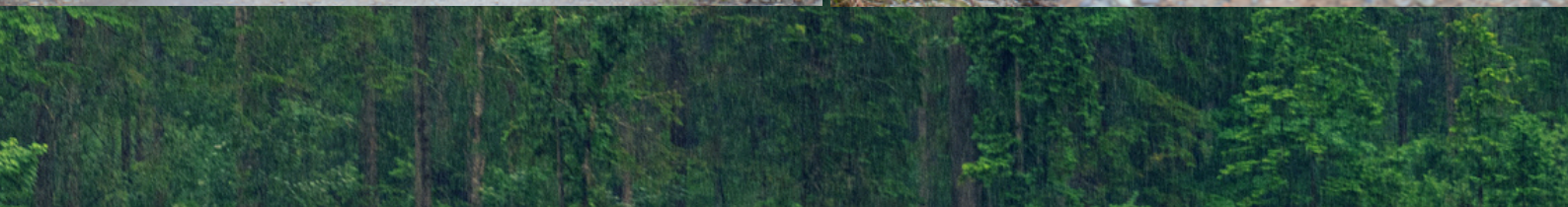
KISHËZA NGA GURI

Kisha e Zonjës së Bekuar është një kishë e vogël me arkitekturë unike, e ndërtuar tërësisht nga guri dhe me çati me konstruksion metali. Ndërsa nga brenda është një kombinim mes gurit dhe drurit duke ofruar përvojë autentike të mjedisit të kishës.

NJË MUNDËSI E MIRË PËR ECJE DHE PËR ÇIKLIZËM

Shkugëza ofron një mundësi të jashtëzakonshme për ecje në natyrë dhe për të gjithë të apasionuarit pas çiklizmit ofron shtigje të mira për të shijuar natyrën dhe çiklizmin.

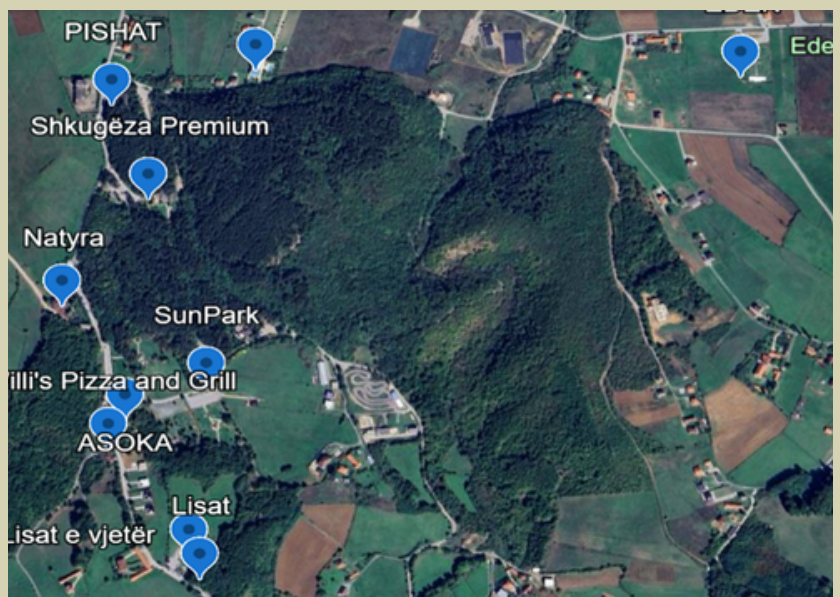
NJË TOUR GASTRONOMIK

Tërë hapësira e Firzës dhe Shkugzës është e mbushur me kafe bare dhe restorante nga më të ndryshme. Një pjesë e madhe e tyre janë sezonal dhe punojnë vetëm gjatë sezonit të verës. Në rast se keni dëshirë të qëndroni më gjatë në këtë zonë, ju mund të qëndroni në Hotel & Restorant “La Villa”

Në këtë zonë mund të përjetoni pije dhe ushqime nga më të ndryshme një listë që ne rekomandojmë janë si vijonë:

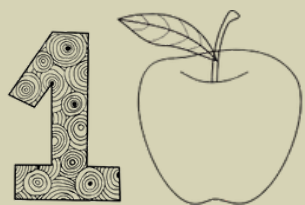
1. Lisat
2. Lisat e vjetër
3. Shkugëza Premium
4. Pishat
5. Natyra
6. Relax
7. Willi's Pizzeria and Grill

Për të shijuar jetën e natës ju rekomandojmë:

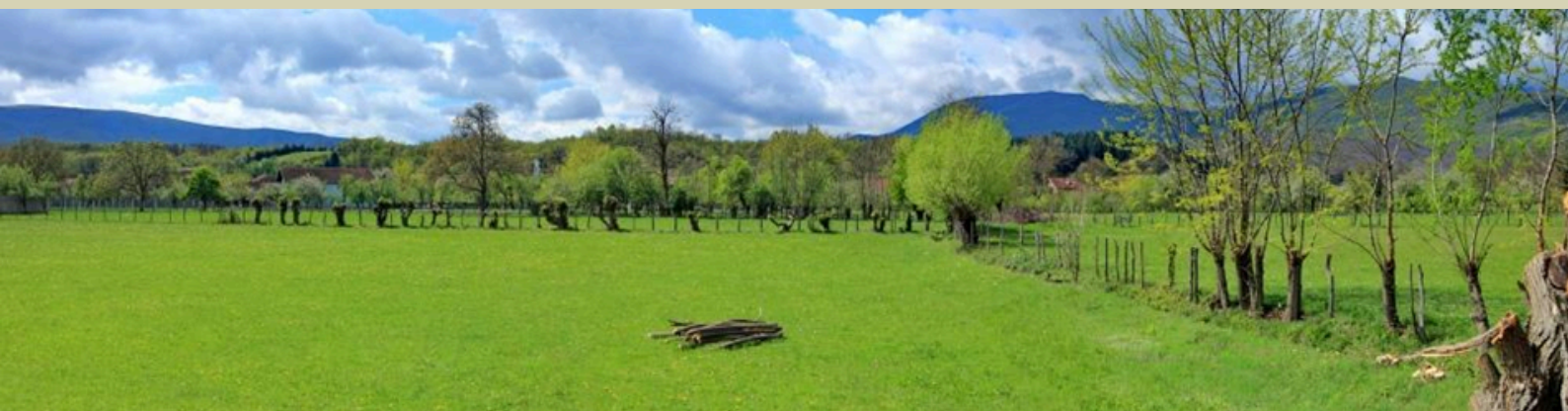
1. Eden
2. Sunpark
3. Lisat
4. ASOKA

MOLLIQ

Fshati Molliq është fshat, i cili ndodhet në pjesën perëndimore të komunës së Gjakovës. Molliqi është fshat që shtrihet rrëzë Bjeshkëve të Nemuna, gjersa emri tij ka etimologji nga fjala “Mollë”, që dëshmon një kultivim të hershëm dhe masiv të kulturës së mollës. Molliqi ka 536 banorë dhe është i njohur për natyrën e tij të bukur dhe arkitekturën tradicionale të fshatit. Fshati Molliq njihet për natyrën, ajrin e pastër dhe bimësinë e tij, ai është i rrethuar me pyje masive të gështenjës.

SI SHKOHET DERI NË MOLLIQ?

Përpos veturës si mjet, ju mund të përdorni transportin publik, autobusin e linjës Gjakovë-Junik, një udhëtim që zgjatë nga 20-30 minuta.

MOLLIQ SI PËRJETIM I NATYRËS:

Në Molliq mund të përjetoni natyrën unike të maleve dhe zonës përreth. Një mundësi e mirë që ta shijoni fshatin përmes aktiviteteve mund të jetë vizitat në fund të verës dhe në fillimin e vjeshtës. Përpos ecjes, ju mund të shijoni natyrën dhe burimet e ujit, dhe të vjelni gështenja gjatë sezonës së tyre.

MOLLIQI I NATYRËS DHE USHQIMIT:

Një nga mundësitë e shkëlqyeshme është të vizitohet Mulliri i vjetër i Molliqit, që është mulli autentikë, me ujë. Mulliri vlerësohet të jetë diku rreth 500 vjet i vjetër, dhe është shfrytëzuar për të krijuar miellin e misrit përmes procesit të bluarjes i cili është kryer përmes shfrytëzimit të energjisë së ujit.

“Rakia si pije lokale dhe mundësitë për foodtour”

Fshati Molliq në regjionin e Gjakovës dhe më gjerë njihet për restorantet e tij të mirënjohura për ushqimin e peshkut. Mirëpo fillimisht sugjerohet të provoni edhe produkte që janë unik për regjionin.

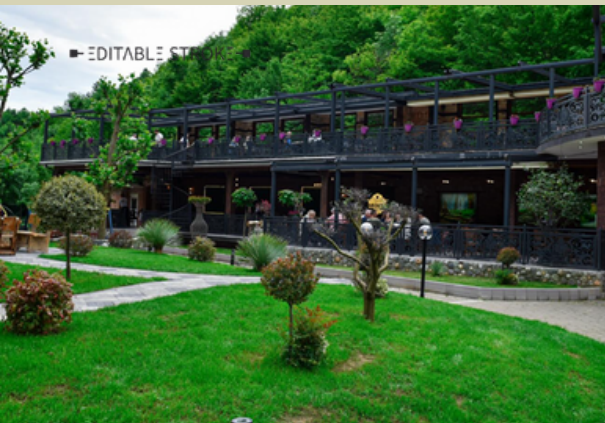
Rakia:

Fshati është i njohur për prodhimin e rakisë si produkt lokal. Rakia është një pije alkoolike e përdorur në Kosovë dhe në mbarë Ballkanin Perëndimor. Rakia si në shumë zona tjera edhe këtu është një pije gjerë e përdorur në jetën e përditshme dhe në ceremonitë e ndryshme.

Gastrotour dhe Hiking

Restorant Kroni:

RESTAURANT KRONI - POTOK, Gjakova - Restaurant Reviews, Photos & Phone...

Restaurant Kroni - Potok, Gjakova: See unbiased reviews of Restaurant Kroni - Potok, rated 4.0 of 5...

Në Restorant Kroni mund të ndaleni për pije apo ushqim tradicional. Restoranti është i hapur gjatë gjithë kohës dhe nuk është e obligueshme një rezervim.

RESTORANT FETAHAJ:

Edhe ky restorant nuk ndodhet larg nga fshati, dhe është i vendosur pranë kodrave të fshatit. Përpos ambientit të tij, restoranti është i njohur për stilin e shërbimit.

RESTAURANT FETAHAJ - POTOK, Gjakova - Menu, Prices & Restaurant Reviews

Restaurant Fetahaj - Potok, Gjakova: See unbiased reviews of Restaurant Fetahaj - Potok, rated 1.0 of 5 on Tripadvisor and ranked #28 of 30 restaurants in Gjakova.

Hiking nga fshati

Nga fshati janë disa pika që mund të bëni hiking. Prej fshatit janë tri pika lehtë të arritshme, ju mund të bëni ngjitje për te maja e Gllavës (Kokës), Kamenicës dhe Maja e Bokës. Maja e Gllavës është nga pikat kryesore afër fshatit me lartësi 1148 m/lmd. Ecja përfshinë një distancë rreth 9km dhe ju do të shijoni bukuritë dhe karakteristikat e brezit kufitar Kosovë-Shqipëri.

Batushë & Kosharë

Fshati Batushë shtrihet në rrjedhën e epërme të lumit Erenik, rreth 20 km në veriperëndim të Gjakovës. Në vitin 2024, fshati kishte 584 banorë. Fshati është i banuar që nga periudha parahistorike. Fshati ka disa lokalitete të cilat mbajnë gjurmë nga parahistoria, si Kalaja e Jerinës dhe Shpella e Celisë. Nga periudha e Antikës së Vonë, ju përkasin edhe Kalaja e Madhe dhe Kalaja e Vogël. Në zonën e fshatit Batushë, në drejtim drejt fshatit Molliq, janë gjetur rrënojat e lokalitetit, Qyteza e Vogël.

Në pjesën perëndimore jo më larg se afër 5 km ndodhet lokaliteti Koshare. Në të kaluarën Kosharja ishte një vendbanim formal, tanimë është një fshat i pabanuar, por mjaftë i njohur për ngjarjet historike nga lufta e periudhës 1998-1999. Kjo zonë është e pasur në aspektin arkeologjik, përpos lokaliteteve në Batushë, është i njohur edhe lokaliteti i fortifikuar në Koshare. Përpos aspektin historik, në fshatin Batushë shtrihet një pjesë e parkut Nacional Bjeshkët e Nemuna.

Si shkohet deri në Batushë?

Për të shkuar deri në fshatin Batushë, ju mund të përdorni linjën Gjakovë-Junik. Nëse përdorni ndonjë mjet privat të transportit, udhëtimi është më praktik t'i vizitoni pikat më të skajshme dhe kompleksin memorial në Koshare.

TURIZËM KULTUROR

Kulla e Brahim Metës është monumenti kryesor i trashëgimisë kulturore brenda fshatit. Monumenti paraqet kullë tipike shqiptare, të stilit të kullave dukagjinase.

Vizitoni po ashtu mullirin e vjetër të fshatit, si një monument i cili i ka mbijetuar kohës dhe ruan autenticitetin e tij. Mulliri është i vjetër rreth 200 vite dhe në një zonë si kjo paraqet nga monumentet më kyçe të ndërlidhjes së njeriut me natyrën.

EKOTURIZËM

Në Koshare, ju mund të vizitoni shtëpi të vogla (stane) të cilat janë të destinuara kryesisht për veprimtari të lidhura me bujqësi. Aty hasën veprimtari bujqësore si bletaria dhe blegtoria.

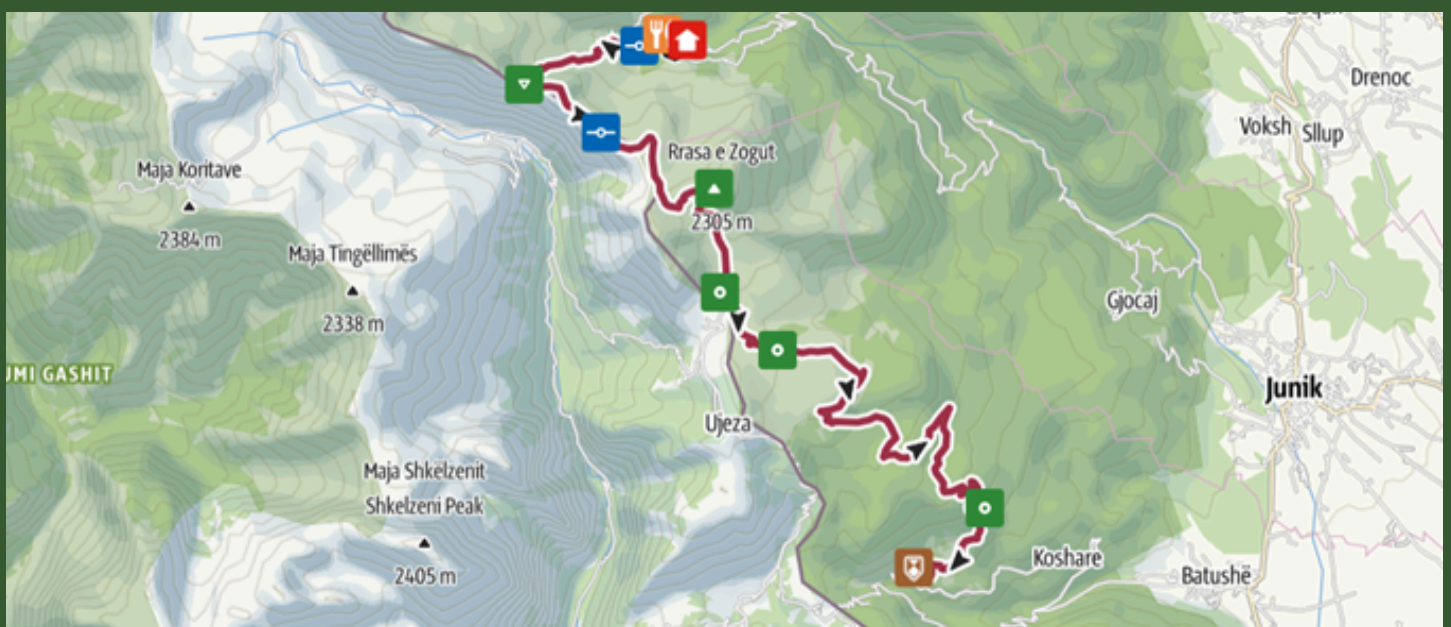
Hike n' See & Darktourism

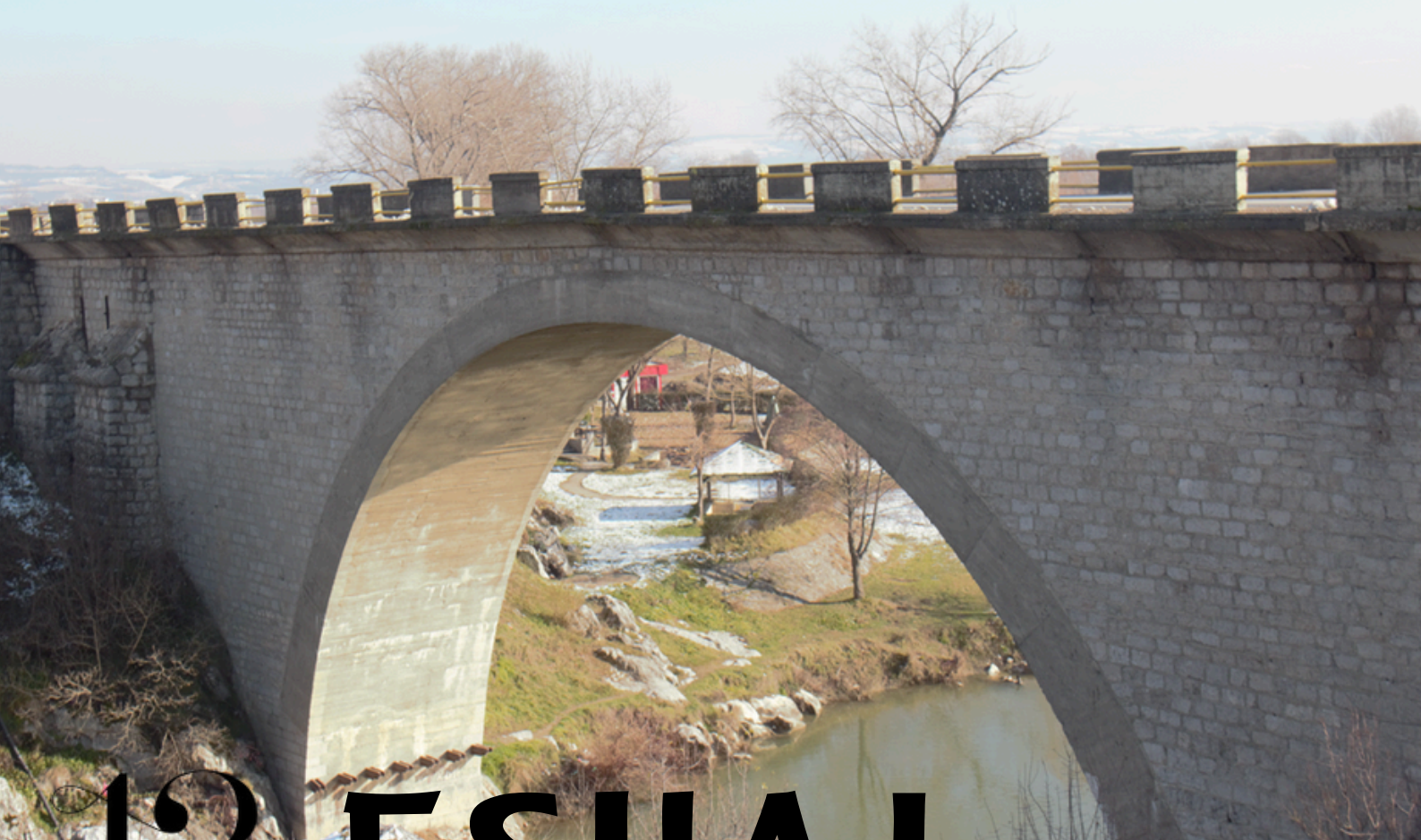
Një mundësi e mirë për të bërë një kombinim mes aktiviteteve do të jetë ngjitja në lokacionin Qafë e Padeshit. Shtegu përfshin një ecje prej 2 km, në një shteg përgjatë malit. Shtegu është i lehtë dhe sugjerohet edhe për fillestarë. Ndërsa sugjerohet që në rast që nuk e njihni terrenin, të mos largoheni nga shtegu kryesor. Përpos ecjes ju mund të keni mundësi që të shihni një nga pjesët më të rëndësishme të kujtesës së luftës që është rrënojat e bazës ushtarake të ish-armatës jugosllave.

Shtigje për n'Bjeshkë

Nga Kosharja ju keni mundësi të bëni hiking në disa pika të rëndësishme dhe të përjetoni shtigjet e Maleve Dinarike (Bjeshkëve të Nemuna). Nga pika e Kosharës ju mund të bëni ngjitje për te Maja Rrasa e Zogut (2305 m/Imd), Bjeshkën e Sulbicës (2200 m/Imd) dhe Gropën e Erenikut (1800 m/Imd). Shtegu ka një gjatësi të konsiderueshme dhe duhet të jeni të pajisur mirë. Gjatësia e shtegut është rreth 21 km dhe në kushte optimale duhet të zgjatë rreth 7 orë. Në lokacionin Gropa e Erenikut ju keni mundësi të pushoni në stanet malore në këtë zonë.

12 FSHAJ

Fshati Fshaj është një vendbanim që gjendet në komunën e Gjakovës, në pjesën veriore në afërsi me Rahovecin. Ky fshat është vend i kulturës Shqiptare, ku ende tradita zakonore përcillet deri sot. Vjetërsia e këtij vendbanimi dëshmohet nga pasuria e trashëgimisë arkeologjike. Më larg se 800 metra në jug-perëndim të urës, gjendet nekropoli tumular i Fshajit, që daton nga periudha e vonë e hekurit (VII-VI p.e.s). Këto të gjetura paraqesin trashëgiminë e etnisë dardane, të praktikës së varrimit me vondesje të lirë të trupit dhe kornizimit të tij me gurë. Për një kohë të gjatë, fshati është i njohur për peisazhin e bukur të grykës së lumit Drinit të Bardhë, ku qëndron dhe Ura e Fshejtë

Më e veçanta e kësaj ure është gara e kërcimeve. Këto gara, tashmë janë një traditë e më shumë se 70 viteve që zhvillohen në mënyrë të organizuar. Dhjetëra garues kërcejnë në stile të ndryshme nga ura e gjykohen nga juria, duke pasur një audiencë me mijëra spektator nga vende të ndryshme. Ky zakon është i ngjajshëm me kërcimet e famshme të Mostarit të Bosnjës. Kërcimtarët konsiderohen si zemernik, atlet të aftë të cilët me guxim e tejkalojnë lartësinë e urës. Për këta ende ka kujtesë, ku përmendet Ali Podrimja, shkrimtari i famshëm nga Gjakova, që thuhet që ka kërcyer nga shkëmbi më i lartë i këtij vendi, më lartë se ura, që përmendet si shkëmbi i Talionit, sipas nofkës së tij. Sa i përket shkëmbinjve të vendit, të tjerë përmenden si shkëmbi i Skenderbeut, dhe shkëmbi i shqiponjës.

EKSPERIENCË ME ADRENALINË:

Në epigjenezën e Drinit, ndërmjet dy sipërfaqeve është krijuar Ura Tibetiane, që është nga urat më të mëdha të këtij lloji në Kosovë. Për të gjithë të apasionuarit për aventurat që të japin adrenalinë, ura tibetiane është një mundësi e shkëlqyer.

ECJE DHE PEIZAZH

Gjatë rrjedhes së lumit Drini i Bardhë, në pjesën më të lartë shkëmbore janë të ndërtuar shtigje për ecje. Gjatë ecjes nëpër shtigje ju keni pamje të plotë të Urës së Fshenjtë, Lumit Drini i Bardhë dhe luginës së këtij lumi e po ashtu Shkëmbit të Taljanit.

Në këtë fshat ju mund të vizitoni restorantet buzë lumit Drini i Bardhë. Aty mund të provoni shijet unike të peshkut dhe të provoni një nga specialitetet më speciale "sardelet e Drinit të Bardhë".

Kamping me RV

Ura e Fshajt Kamping është nga mundësitë e shkëlqyeshme që të jep një mundësi ta përjetoni natyrën dhe bukurinë e lumit Drin, nga afër. Është ndër vendet e vetme ku ju mundëson të bëni kamping me RV (kampera). Po ashtu aty do të shijoni mikëpritjen e familjes që e mbarëvanë këtë kamping. Kampingu ofron një mundësi të shkëlqyer për t'i provuar të gjitha atraksionet buzë lumit Dri.

13 SHISHMAN

Shishmani është fshat i pozicionuar rreth 9 km në perëndim të Gjakovës, në krahinëzën e Rekës së Keqe. Shishmani numëron rreth 397 banorë. Ndërsa fshati është i tipit të shpërndarë, ndërsa lagjet e tij janë të tipi të grumbulluara. Fshati ndahet në dy pjesë të mëdha Shishman i Rrafshit dhe Shishman i Bokës.

SI SHKOHET DERI NË SHISHMAN?

Për të shkuar deri në Shishman ju mund të përdorni linjën e transportin Gjakovë-Shishman. Autobusi do të ju ndal buzë rrugës kryesore te pjesa fillestare e fshatit, më pas ju duhet disa minuta ecje për të shkuar deri në brendësi të fshatit.

EKOTURIZËM

Në fshatin Shishman mund të shijoni natyrën dhe mundësitë për të bërë ecje në natyrë për gjatë rrjedhave të ujit nga burimet dhe rrjedhat si Kepenica dhe Narda. Po ashtu ju mund të vazhdoni të gjeni hapësirë të përshtatshme për piknik.

TURIZËM KULTUROR

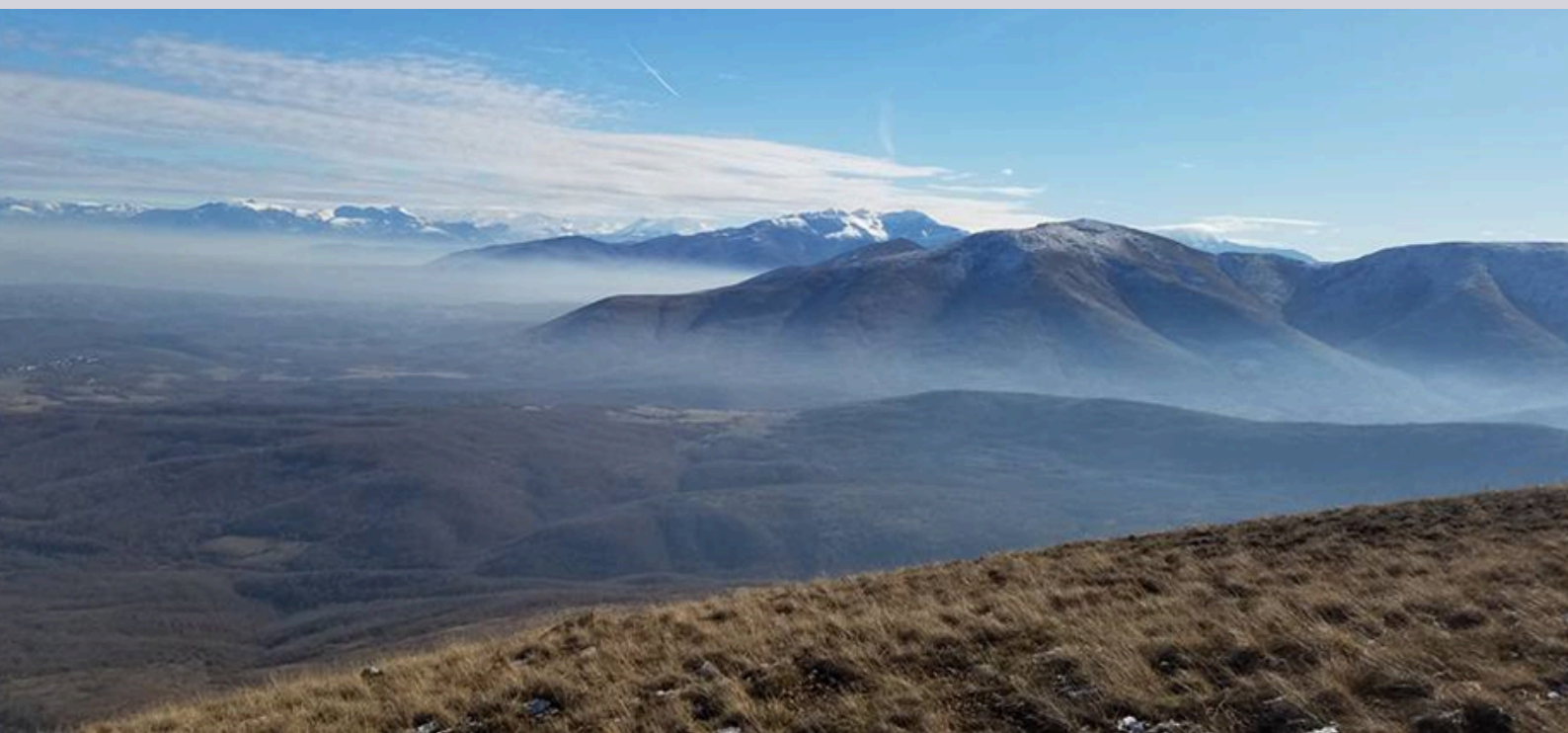
Vizitoni Mullirin e vjetër të fshatit Shishman. Sipas banorëve vjetërsia e mullirit është qindra vjeçar, disa nga banorët vlerësojnë që vjetërsia sillet rreth tre shekuj (300 vite). Nga banorët lokalë mund të dëgjoni historitë e shumta të lidhura me mullirin e njëkohësisht lidhjen e fuqishme të komunitetit me mullirin.

HIKE – NATYRË DHE HISTORI

Nga Shishmani mund të vazhdoni ngjitjen për një pikë me karakter historik dhe natyror që është Çerreti. Çerreti i Bajram Colit është pjesë e Babaj të Bokës dhe Çerreti i Ukshit është pjesë e Shishmanit.

Nga pjesa e fshatit deri në këtë pikë është një ecje rreth 1:30h afër 2h. Gjatë ngjitjes ju mund të shihni edhe pjesë nga historia e luftës së viteve 1998-1999. Ngjitja ofron një pamje të shkëlqyer të tërë zonës dhe ka lidhje të mira për të vazhduar në pjesë tjera malore të fshatrave përreth. Ngjitja ofron pamje të bukura dhe është e përshtatshme për të gjithë të apasionuarit të kampingut. Terreni për ngjitje nuk është i vështirë dhe mund të kryhet edhe nga fillestarët.

magic of the season.

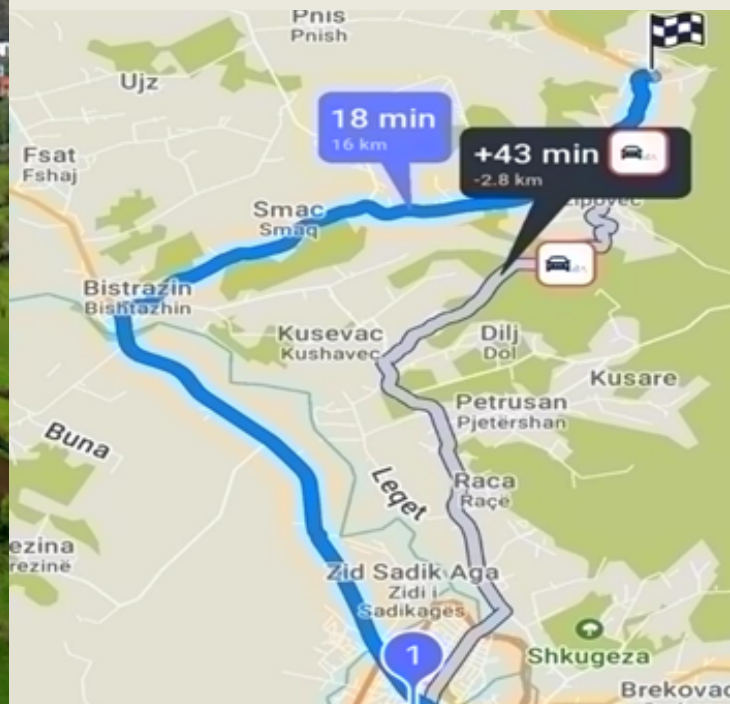
14 GËRÇINA

Fshati Gërçinë është fshat kryesisht kodrinoro-malor, i cili shtrihet buzë bjeshkës së Pashtrikut – më konkretisht, 15km në juglindje të Gjakovës. Është vendbanim i lashtë dhe lokaliteti më i rëndësishëm i fshatit njihet me emrin Gjytezë, dhe ndodhet në Rrasën e Gërçinës.

Fshati numëron afërsisht 150 shtëpi momentalisht, me rreth 927 banorë.

SI SHKOHET TEK FSHATI GËRÇINË?

Nga qendra Gjakovës, duhet të ndiqet rruga Gjakovë-Prizren, dhe në kilometrin e 10'të, vazhdon djathtë për tek fshati Bishtazhin, që më pas të shpie tek fshati Gërçinë.

Kult'tour

ÇKA MUND TË VIZITONI NË FSHATIN GËRÇINË?

Me të arritur në fshatin Gërçinë, do keni ndjesinë e një fshati tipik malor, me një natyrë të freskët e piktoreske, i rrethuar me kodra, male dhe bjeshkën e bukur të Pashtrikut, kullosa dhe livadhe, ku të gjitha e bëjnë atë ndër fshatrat më të dashur për banorët dhe jo vetëm.

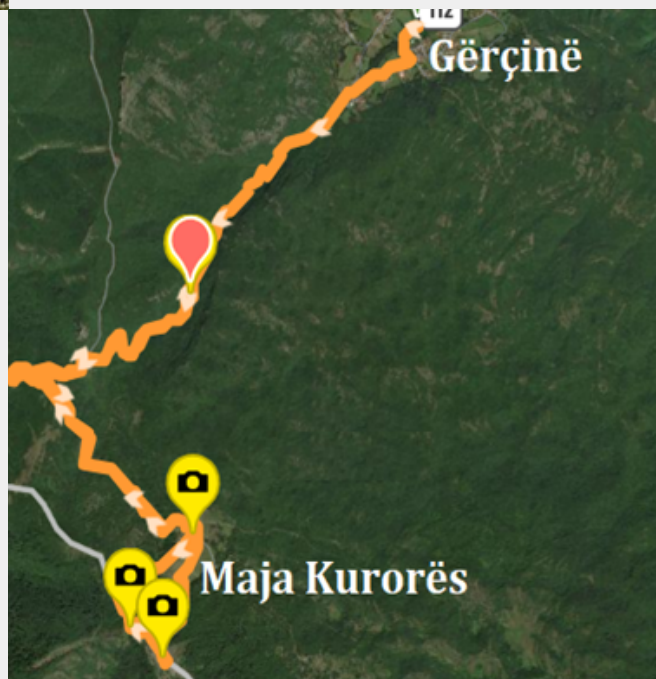

KULLA E KAQEL RAMËS

Është ndër monumentet më të vjetra që është akoma i observueshëm në fshatin Gërçinë. Kulla e Kaqel Ramës është monument që daton nga shekulli XIX, dhe i takon kategorisë arkitekturore. Ndonëse sot, është në gjendje mjaft të rënduar dhe jo funksional, është e udhës ta vizitoni nga afër me qëllim që të përjetoni nga afër arkitekturën dhe stilin autentikë të kullës.

Shtegu për Hiking nga Fshati Gërçinë deri te Maja e Kurorës

Shtegu është i lehtë dhe mund të bëhet edhe nga fillestarët. Ky shteg deri në pikën më të lartë arrinë lartësi prej 1689 m/lmd dhe gjatë rrugës ofron mundësi të mira për vizitë të shumë shpellave që ndodhën në këtë zonë.

Turizëm Spelologjik

Shpella e Gjytezës

Nga vetë emri, shpella gjendet në lokalitetin e Gjytezës (ndryshe, Kështjella Dardane), që ka qenë vendbanim mjaftë i vjetër dhe i banuar qysh në periudhën parahistorike dhe në periudhën e antikitetit të vonë.

Shpella fillon me një hyrje natyrore të ngushtë, e që më pas fillon e zgjerohet dhe që është mjaftë e pasur nga të ashtuquajtura 'stoli shpellore', që kryesisht janë ngjyrë hiri dhe portokalli që dëshmojnë përbërjen e shkëmbinjëve karstik – ku shumë lehtë mund të vërehen Stalaktitet dhe Stalagmitet mjaftë imponante.

SHPELLA E QIRAVE

Së fundmi pjesë e guidave turistike është edhe Shpella e Qirave, që komuna e Gjakovës së fundmi ka investuar në rrugën që të shpie deri te shpella, që lidhet më pas edhe me livadhin e Golës (Majën e Kurorës). Veçanti e shpellës është brendësia e saj formë labirinti, e pasur me 'stoli shpellore', kristale të veçanta dhe të skalitura ashtu që duke formuar figura mjaftë karakteristike dhe të veçanta nga shpellat tjera.

Shpella e pëllumbave (Shpella e 3 dritarëve)

Nga Gërçina shumë lehtë gjeni shtegun për te Shpella e Pëllumbave, pas një ngjitjeje mesatarisht të lehtë – që në fakt mirret me territor të Shqipërisë. Për shkak të tri hapjeve lart, në formë të dritareve, quhet edhe shpella e tri dritarëve.

Babaj Bokës shtrihet në anën perëndimore të Komunës së Gjakovës në kufirin Kosovë Shqipëri. Fshati Babaj Bokës shtrihet në lartësinë mbidetare 470-485 metra, me sipërfaqe rreth 5,4 km katrorë, në zonën e Malësisë së Gjakovës dhe Rekës Keqe. Gjendet në kilometrin e 9-të në perëndim të qytetit të Gjakovës.

Fshati në anën perëndimore kufizohet me fshatin Shishman i Bokës, kurse në anën Juglindore me fshatin Devë. Në lindje me fshatin Korenicë. Shtrihet afër brigjeve të lumit Ereniku, i cili ja shton edhe më shumë bukurinë.

Me një peizazh shumë atraktiv, po ashtu në pjesën e epërme të fshatit shtrihen edhe Bokat me të cilat lidhet emri i fshatit dhe vet gjeneza e tij. Sipas gojëdhënave fshati Babaj Bokës është banuar diku në kohën bizantine. Emri Babaj Bokës është emër shqip e domethënës ku flitet për një plak të mençur të kohës që të tjerët e quanin Babaj i Bokës. Këtë emër e mban që atëherë. Fshati u themelua nga 4 vëllezër; Leka-Gjoni-Bala dhe Kola të cilët u vendosën rrëzë maleve të fshatit, edhe sot flasin gjurmët e themelet e shtëpive të tyre si edhe emrat e lagjeve ku ishin vendosur.

SI SHKOHET:

Për të shkuar në fshat, mund të marreni autobusin nga stacioni i autobusëve në Gjakovë drejt fshatit Babaj Bokës. Rruga zgjatë afro 25 minuta.

PËR ÇKA NJIHET FSHATI:

Fshati Babaj Bokës na jep një laramani të shumtë të elementeve kulturore dhe natyrore duke e bërë kështu një vend që duhet vizituar. Më poshtë gjeni pikat të cilat ju sugjerojmë të vizitoni:

1. Tuma parahistorike dhe lokalitet arkeologjik mesjetar
2. Shtëpi historike të ndërtuara nga guri
3. Mulliri "Sejd Bukolla"
4. Tyrbja Pulë - ceremonia
5. Restoranti "Begi natyral"

Mulliri “Sejdë Bukolla”

Mulli është ndërtuar në vitin 1917, dhe si zakonisht paraqet një objekt me rëndësi dhe një kombinim të veçantë të arkitekturës, natyrës dhe lidhjes së fuqishme me ushqimin. Si në shumë vende, mullinjtë kanë qenë jo vetëm pjesë e trashëgimisë materiale, por vende të rëndësishme të ndërveprimit social e solidaritetit shoqëror. Vizita në këtë mulli, ju mundëson të bëni një mini-tour etnografik, ku mund të shihni koleksionin e gurëve të mullirit, veglat, maxhën, si dhe dhomën e zjarrit apo dhomën e pritjes brenda mullirit.

TYRBE PULAJ

Tyrbe Pulaj apo ndryshe Tyrbja e Dervish Nezirit është objekt fetar i ndërtuar në shekullin e XVIII. Nga viti 2015, tyrbja është vendosur në listën e përkohshme të monumenteve të mbrojtura. Përpos vizitës në këtë objekt është e udhës të dëgjoni rrëfimet e legjendave që janë trashëguar brez pas brezi në këtë zonë për tyrben dhe familjen që e ruan atë. Periudha më e mirë për të vizituar tyrben, është stina e pranverës. Ju nuk duhet të humbisni datën 6 maj, ditën kur ndodh edhe manifestimi i madh për nder të ditës së kësaj tyrbeje. Njëkohësisht këto manifestime hyjnë në kuadër të ceremonive dhe riteve që kryhen në kuadër të manifestimeve për Shën Gjergj.

Turizëm Kulinar

Buzë brigjeve të lumit Erenik ndodhet restoranti “Begi Natyral”, i cili është një restorant që ofron ushqime natyrale kryesisht me bazë mishin. Restoranti ofron një ambient të shkëlqyer të qëndrimit ditor dhe ofron një meny të pasur të kombinuar mes ushqimit tradicional dhe menyve të mishit. Përpos ushqimit në ambientet e restorantit mund të gjeni eksponante të cilat pasqyrojnë jetesën e dikurshme të popullatës në këtë zonë. Në restorant ruhen format të veçanta të servimit të ushqimit tradicional dhe të cilat mund t’i hasni në shumë pak vende.

Në kuadër të restorantit ju mund të përjetoni mjedise të veçanta për tu ushqyer dhe që mund t’i ngjasojnë një turi etnografik. Po ashtu restoranti, ofron edhe mundësi të qëndrimit familjar, me 30 euro për natë, buzë ambienteve të lumit.

16

NOVOSELLË E EPËRME

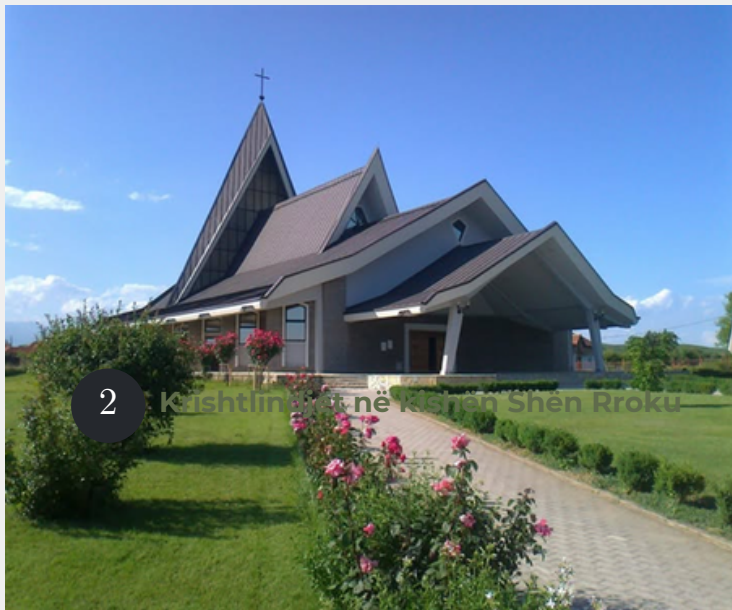
Fshati Novosellë e Epërme pas vitit 1999 u quajt edhe 'Shënrroku i epërm' dhe 'Shënterezë'. Fshati shtrihet rreth 11km në veri të Gjakovës dhe është kryesisht vendbanim fushorë. Rreth këtij lokaliteti ka vendbanime të moçme, gjë që është dëshmuar nga urat dhe disa kulla (shtëpi) prej guri, që kanë mbijetuar kohës për më shumë se 200 vite. Novosella e Epërme njihet për mikpritjen e banorëve të saj, traditat e ruajtura me kujdes dhe atmosferën festive gjatë periudhës së Krishtlindjeve, kur kisha dhe mjediset përreth shndërrohen në atraksione për vizitorë.

SI SHKOHET TE FSHATI NOVOSELLË E EPËRME?

Nëse niseni nga qyteti i Gjakovës, duhet të merrni rrugën për Pejë. Afërsisht në kilometrin e 10'të të magjistrales Gjakovë-Pejë, ndaheni djathtë për në fshatin Dujakë, dhe pasi të kaloni fshatin Dujakë, jeni në fshatin Novosellë e Epërme, ku në qendër të fshatit ndodhen Kisha "Shën Rroku", Shkolla "Shtjefen Kurti" dhe Ambulanca e fshatit.

Çka mund të vizitoni ?

2

Krishtlindjet në Kishën Shën Rroku

Fillimisht mund të vizitoni Kishën Katolike “Shën Rroku”, që përveç pamjeve fantastike, arkitekturës, skulpturave fetare, mozaikëve brenda kishës, bart në vete shumë histori të lashtë.

Emri i kishës lidhet me Shën Rrokun, mbrojtës i murtajës në atë kohë.

Kisha Shën Rrokut luajti rol shumë të rëndësishëm para dhe pas luftës në Kosovë, duke ndihmuar dhe strehuar shumë familje të fshatrave përreth, e po ashtu bëri pajtimin e gjaqeve më 1990.

Në oborrin e kishës gjendet edhe shtatorja e Shën Terezës, karakteristik e së cilës është që ajo është shtatorja e parë në botë për Shën Terezen.

1

Shtëpia e nënës Shën Terezë

Së fundmi është shëndrruar në atraksion turistik, shtëpia e nënës së Shën Terezës, e cila poashtu gjindet në fshatin Novosellë e Epërme, tashmë në oborrin e familjes Belaj.

Shtëpia ka ruajtur struktura e saj për vite me radhë dhe së fundmi është restauruar nga Komuna e Gjakovës – tashmë e shëndrruar në një muze.

Shtëpia ndodhet afërsisht 250m nga rrethi i fshatit, në drejtim të fshatit Dujakë.

2

Krishtlindjet në kishën Shën Rroku

Një atraksion turistik së fundmi që është bërë traditë, janë krishtlindjet në kishën e Shën Rrokut, dhe jo vetëm.

Zbukurimet e kishës me drita dhe bredha të krishtlindjes krijojnë një ambient përrallor dhe kur kësaj i shtohet edhe organizimi ‘verë-n’dimër’ që bëhet në oborrin e kishës, duke shërbyer verë të nxehtë dhe çaj, duke mbledhur shumë të rinjë, krijojnë një ambient mjaftë të ngrohtë dhe festiv, që patjetër ja vlen të vizitohet.

17 Hereçi

Fshati Hereç shtrihet rreth 10km në veriperëndim të Gjakovës, në të dy anët e rrugës Gjakovë-Pejë. Është vendbanim kryesisht fushor dhe i tipit të grumbulluar, përveç një lagjeje që është pakëz më e ndarë (lagjja e Shoshëve). Hereçi numëron 710 banorë. Duke u bazuar në shumë të dhëna dhe fakte, në lokalitetin Suka e Hereçit shihen gjurmët e lokalitetit të vjetër, duke filluar nga periudha parahistorike.

Në fshatin Hereç, në anën e majtë të rrugës Gjakovë-Pejë, mund të vizitoni restorantin **'Te Bungat'**, që përveç ushqimit, mund të shijoni një ambient fantastik të natyrës së gjelbëruar dhe në veçanti gjatë sezonit veror të përjetoni një freski që krijojnë Bungat me hijen e tyre. Përveç pjesës së restorantit, **'Te Bungat'** mund të gjeni së fundmi edhe villat, që mund të shfrytëzohen për qëndrim më të gjatë, duke ju ofruar kështu një mundësi të shijoni natyrën e një fshati piktoresk me të gjitha beneficionet e tij.

LISI I SHENJTË

Sipas gojëdhënave, ky lis është i vjetër rreth 1 mijë vite dhe njihet edhe si *'lisi i varrit të mirë'*. Njerëzit edhe luten afër këtij lisi, që sipas banorëve ju sjell fat dhe në rast që dëmtojnë lisin, ai ju sjellë fatkeqësi, siç edhe ka ndodhur sipas tregimeve të banorëve. Pra, lisi ka ruajtur formën e tij ndër vite, pa u krasitur e pa u prekur struktura e tij, pasi një dëmtim i tij mund të ju sjellë fat të keq. Afër lisit gjinden edhe varrezat e familjes Alija, disa nga të cilat janë qindra vjeçare!

Paintball shot2kill - Hereç

Një lojë mjaft atraktive dhe shumë e pëlqyer nga të rinjtë, që zhvillohet fizikisht dhe në natyrë, jashtë rutinës së përditshme të celularëve, është loja Paintball, që po ashtu gjindet në magjistralen Gjakovë-Pejë në anën e majtë të rrugës, shumë afër restorant 'Te Bungat'.

Suka e Hereçit ↓

Ndodhet në krahun e djathtë të rrugës Gjakovë-Deçan, në një kreshtë shkëmbore të quajtur Sukë, në jug të fshatit Hereq. Kreshta, në trajtë trugu konik, mbyllet me një sipërfaqe të sheshtë eliptike, me diametrat 110m dhe 50m, duke arritur një sipërfaqe rreth 0.5ha. Në tri anë Suka ka rrënjë të rrëpita.

Veç anës verilindore ku pjerrësitë janë më të buta dhe me anë të një qafe të lehtë në trajtë shale kalohet në sukën tjetër të Baballoqit, që duke u ulur gradualisht përfundon në fushën e fshatit Gramaçel në lindje. Suka ka një pozicion të admirueshëm strategjik. Prej sipërfaqes së saj kontrollohet çdo lëvizje në zonën përreth. Prej aty mund të shihen gradinat e tjera dominuese të Rrafshit të Dukagjinit, si Suka e Cërmjanit, Suka e Jabllanicës, Gradishta e Zatriqit etj. Suka ruan gjurmë të sistemit të dikurshëm fortifikues në vijat rrushkulluese të saj, që paraqiten në trajtë ledhesh prej gurësh të lidhur në të thatë. Mund të ndiqen dy linja të rrënojave të këtyre ledheve, kryesisht në izoipset e anës lindore, ku rreziku i sulmeve ishte më i madh. Distanca midis dy linjave të ledheve është 22-24 m (Harta Arkeologjike e Kosovës I)

